

Журавлева В.О.

СТРАТЕГІЯ ЗАЛУЧЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сучасна стратегія розвитку іноземного інвестування в Україні формується у контексті завдань із забезпечення умов для тривалого економічного зростання. Згідно з даними Держкомстату в Україні на душу населення у 2004 році припадає 126 дол. прямих іноземних інвестицій. Це перевищує показники 2000 року в 2 рази. Згідно з цим показником, за даними ЄБРР, Україна серед країн з економікою, що розвивається, займає лише 26-е місце, випереджаючи тільки Таджикистан і Беларусь. В Угорщині такий показник дорівнює 1000 доларів, у Чехії – 400 доларів.

Загальний обсяг інвестицій в Україну на 1.12.2004 р., становив 7,76 млрд дол. За останні 10 років спостерігалася тенденція до збільшення обсягу залучених прямих іноземних інвестицій. При цьому тільки за 10 місяців 2004 р. вони зросли на 1,1 млрд доларів. Як зауважують експерти, цей ріст не може задовольнити потреби української економіки і не свідчить про дійсно глобальний ріст зацікавленості іноземних інвесторів в українських компаніях.

Лідерство по залученню прямих іноземних інвестицій уже довгі роки продовжують утримувати найбільш ліквідні (але менш рентабельні) сфери і галузі - харчова промисловість, торгівля - це говорить про те, що іноземні інвестори до "помаранчевої революції" не були готові вкладати в Україну "всерйоз і надовго". Це не тільки через економічну і політичну нестабільність, але ще через законодавчу незахищеність іноземного інвестора (Європейський центр досліджень торік оцінив ризик інвестування в Україну майже на рівні 80%).

Враховуючи те, що попит на продукцію машинобудування та товари споживчого попиту падає, а фінансові ресурси нагромаджуються, як правило, саме в цих галузях з високим рівнем переробки продукції, то в результаті Україна має неприйнятно низький обсяг капітальних вкладень. Сучасна інвестиційна політика України повинна орієнтуватися на нарощування інвестиційних ресурсів, послідовне збільшення частки капітальних вкладень у ВВП, поліпшення структури інвестиційних джерел та оптимізацію напрямів їх вкладень. З цією метою саме уряд має розробити та забезпечити ефективну реалізацію довгострокової стратегії розвитку і держави, і окремих підприємств, ефективного використання іноземних інвестицій на підприємствах.

Світовий досвід показує, що у трансформаційному періоді іноземні інвестиції на певний час стають важливим фактором економічної стабілізації, а при продуктивному їх використанні – й одним з факторів економічного зростання. За умов, коли у ближчій перспективі практично неможливо створити сприятливі умови для суттєвої активізації іноземної інвестиційної діяльності у державі, зусилля підприємств мають акцентуватися на формуванні ефективної інвестиційної стратегії, або за свій рахунок, або за рахунок вже діючих іноземних інвестицій. Розуміння взаємозв'язку інвестиційної стратегії й інших найважливіших елементів стратегічного вибору підприємства дозволяє більш ефективно будувати процес її розробки.

Інвестиційну стратегію можна представити як генеральний план дій у сфері інвестиційної діяльності підприємства, що визначає її пріоритетні напрямки і форми, характер формування інвестиційних ресурсів і послідовність етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей, що забезпечують передбачений загальний розвиток підприємства.

Таким чином, розробка інвестиційної стратегії - великий творчий процес, що включає постановку цілей інвестиційної діяльності, визначення її пріоритетних напрямків і форм, оптимізацію структури сформованих інвестиційних ресурсів і їх розподілу, вироблення інвестиційної політики за найбільш важливими аспектами інвестиційної діяльності, підтримка взаємовідносин із зовнішнім інвестиційним середовищем, управління формуванням інвестиційних ресурсів (внутрішніх та зовнішніх джерел).

Запасная Л. С.

ПРОБЛЕМЫ ТЕХНИКО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО ОБОСНОВАНИЯ ТОЛЛИНГОВЫХ (ДАВАЛЬЧЕСКИХ) ОПЕРАЦИЙ

Экономические реформы, которые осуществляются в Украине, существенно изменили статус предприятия как основного звена народного хозяйства. Украинские предприятия получили возможность самостоятельно осуществлять свою внешнеэкономическую деятельность и выходить на внешний рынок.

Существует много различных форм и видов организации ВЭД. Однако в последнее время украинские предприятия при осуществлении внешнеэкономической деятельности широко используют толлинговые (давальческие) операции.

Целесообразность осуществления любой операции зависит от технико-экономического обоснования. Технико-экономическое обоснование (ТЭО) занимает важное место в управлении ВЭД на предприятии и позволяет оценить эффект и эффективность как отдельных внешнеэкономических операций так и совокупности ВЭД предприятия. В настоящее время единая методика технико-экономического обоснования давальческих (толлинговых) операций еще не разработана, поэтому на сегодняшний день разработка единой методики технико-экономического обоснования давальческих операций является достаточно актуальным.

На основе разработанных методик технико-экономического обоснования внешнеэкономических операций можно разработать конкретную методику технико-экономического обоснования для давальческих операций.

При оценке технико-экономического обоснования давальческих операций необходимо рассчитать показатели эффекта и эффективности толлинговых (давальческих) операций.

При определении эффекта и эффективности давальческих операций можно рассчитать следующие показатели:

1. Экономический эффект давальческих операций ($E_{\text{дав}}$).
2. Валютная эффективность давальческих операций ($K_{\text{в}}^{\text{дав}}$, IB/HB).
3. Экономическая эффективность давальческих операций ($K_{\text{эк}}^{\text{дав}}$).
4. Максимально допустимые затраты на оказания давальческих услуг ($Z_{\text{max}}^{\text{дав}}$).

5. Средневзвешенная величина коэффициента эффективности использования полученной от соглашения валюты ($K_{\text{вв}}$).

6. Минимально допустимая цена давальческой услуги ($B_{\text{дав min}}^{\text{ед}}$).

Таким образом, разработанная методика отличается простотой, краткостью, а также тем, что разработана именно для оценки технико-экономического обоснования толлинговых (давальческих) операций.

Источники и литература

1. Закон Украины «Об операциях с давальческим сырьем во внешнеэкономических отношениях» от 15.09.95г. №327/95 и внесенными изменениями Законом Украины от 21.06. 2001 г. №2555-111.
2. Козик ВВ., Панкова Л.А., Карп 'як Я.С., Григор'ев О.Ю., Босак А.О. Міжнародні договори та проекти: Навч. посібник. - 2-вид., перероб. I доп. – К.: Знання, 2004. – 560с.
3. Управление внешнеэкономической деятельностью: Учебное пособие. – Под ред. А.И. Кредисова. – К.: 2001. – 640 с.

Запорожец Н.В.

ОРГАНИЗАЦИЯ МАРКЕТИНГА ВО ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТОК «ЕВПАТОРИЯ»

Туристско-оздоровительный комплекс «Евпатория» (ТОК) – дочернее предприятие Крымского ЗАО по Туризму и экскурсиям «Крымтур», созданное на базе имущества, принадлежащего на праве собственности Крымскому акционерному обществу по туризму и экскурсиям «Крымтур» и является правопреемником дочернего предприятия ЗАО «Крымтур», туристической гостиницы «Евпатория».

Организация осуществляет внешнеэкономическую деятельность, координация которой производится правлением ЗАО «Крымтур», в частности здесь производят прием иностранных туристов, их размещение, отправка туристов за рубеж, закупка товаров за границей, их реализация, обмен валютных средств по договорным ценам и т. д.

В целях организации иностранного туризма ТОК «Евпатория» использует маркетинг на основе изучения конъюнктуры рынка, материально-технических возможностей партнеров и ценовой политики обеспечивается развитие собственной материально-технической базы и капитального строительства.

ТОК Евпатория не имеет в своей организационной структуре специализированного отдела, управляющего маркетинговой деятельностью Комплекса. Отдел маркетинга в ТОК представлен отделом реализации путевок. Функции realizatora путевок и маркетолога закреплены за одним сотрудником. Он осуществляет анализ рынка, ведет непосредственную связь с другими турагентами, заключает договора с различными предприятиями, турфирмами. В период массовых заездов (июнь-сентябрь) осуществляет анкетирование, опрос гостей.

Также используются так называемые «входные барьеры»: система бронирования, программа определения лояльности клиента и создания взаимоотношений с клиентом для маневрирования ценами. Организация помогает своим гостям забронировать авиа-, железнодорожные билеты.

ТОК имеет тесные связи с 50 фирмами, распространяющими путевки Комплекса. Наиболее значимые из них:

- Турфирма «Ориент» – осуществляет бронирование и реализацию путевок в городе Москва;
- Бюро путешествий г. Петрозаводска реализует путевки в городе Петрозаводске и в близлежащих городах;
- «Ярославль-оргсинтез» – это завод, который закупает путевки для своих сотрудников.

Реализация путевок осуществляется также через ЗАО «Крымтур».

В ТОК «Евпатория» проводятся следующие маркетинговые мероприятия.

Комплекс ежегодно принимает участие в туристических ярмарках, выставках, проводящихся в Киеве, Москве, где заключаются договоры с новыми партнерами.

Для привлечения большего количества турагентов, а также для поощрения постоянных партнеров была разработана система скидок на путевки (от 5-12%).

ТОК периодически проводит рекламу по радио, телевидению, в прессе (в местных, общеукраинских, российских СМИ), распространяет рекламные материалы, печатаются различные рекламные проспекты, брошюры, календари и т. п. Также в прессе публикуются статьи о ТОК «Евпатория».

Для укрепления имиджа Комплекса и повышения культуры обслуживания планируется размещение символики ТОК «Евпатория» на одежде персонала, посуде, постельном белье, полотенцах и т. п.

ТОК разработан новогодний тур, который длится 10 дней. Он имеет развлекательно-познавательную тематику и его продолжительность с 30 декабря по 9 января. Этот тур предназначен для проведения школьниками зимних каникул. Каждый день имеет насыщенную программу: посещение музеев, памятников архитектуры. Кроме того тур предназначен для встречи Нового года. Карнавал в новогоднюю ночь имеет много сюрпризов, конкурсов, вниманию гостей представлена шоу-программа и др.

Затонацька Т.Г.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ТА БЮДЖЕТНІ МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ

Успішний розвиток економіки країни може здійснюватися лише тоді, коли процеси відтворення ґрунтуються на інвестиційній основі. Надійні джерела накопичення й реалізації інвестиційних ресурсів дають змогу впроваджувати конкретні технологічні та науково-технічні проекти, що має забезпечувати конкурентоспроможність суб'єктів господарської діяльності.

У ринкових умовах регулювання економіки більшою мірою провадиться в порядку самофінансування шляхом формування фінансової бази самими учасниками виробництва і самостійного розпорядження власними ресурсами. З поглибленням економічних реформ капітальні вкладення підприємств державної й комунальної форм власності дедалі більшою мі-